

*En episode fra de sidste dage af Svenskekrigen
1658-1660.*

*Kaptajn Robert Colnet tager Prins Emanuel Anhalt
til fange på Rødegård i Vindekilde by.*

Efter Slaget ved Nyborg og Fyns Generobring i November 1659 var Svenskernes Magt i Danmark brudt, men Kjøbenhavn var dog stadig indesluttet By og Sjælland besat af svenske Tropper.

Prins Emanuel (Immanuel) af Anhalt-Plötzkau var i 1657, 25 Aar gammel, traadt i Carl X Gustavs Tjeneste samtidig med at hans fire Aar ældre Fætter, Johann Georg (II) af Anhalt-Dessau på Foranledning af den store Kurfyrste Friderich Wilhelm ombyttede den svenske Krigstjeneste med den brandenburgske. Prins Johann Georg foretog sig ikke dette Skridt med let Hjerte, men Vejen til Erhvervelsen af en eftertragtet Brud, Kurfyrstens Svigerinde, Henriette Catharina af Oranien, gik over Brandenburg. Prinsen beundrede Carl Gustav, og denne satte stor Pris paa den unge modige og kønne Fyrste, der havde gjort udmærket fyldest som Regimentschef under det polske Felttog og udvist den største Bravour ved Indtagelsen af Frederiksodde (Fredericia) i Oktober 1657.

Nu var Prins Emanuel indtraadt i den store Stab af tyske Fyrsteofficerer i Svenskekongens Tjeneste: Phalzgreverne Adolf Johann (Carl Gustavs Broder), og Philip af Sulzbach, Markgreverne Carl Magnus af Baden og Friderich af Baden-Durlach, Landgreve Friderich af Hessen-Homburg . fl..

Den Colnetske Sjællands-Ekspedition er ganske i Tidens Stil. Det er ikke alene de mer eller mindre troværdige mundtlige og skriftlige Overleveringer og Beretninger fra en senere Tid, vi her har at holde os til, men ogsaa til samtlige Breve, der omtaler Begivenheden, først og fremmest selve Feltmarchal Schacks Beretning om Episoden. I et Brev til Kongen dateret Odense den 26. marts (4/4) 1660 kvitterer Feltmarchallen med allerunderdanigst Reverentz for Modtagelsen af en kgl. Skrivelse af 12. s. M. og lover H. t. dennes Indhold at gøre sig al mulig Flid for at forsvare saavel Jylland som Øen Fyen. Han beklager sig over store Vanskeligheder, han maa kæmpe med, navnlig volder Conserveringen af Rytteriet ham Bekymringer; paa Grund af Mangel paa Fourage mister det den ene Hest efter den anden (ein Pherd nach dem andern dahin fehlt), og det er ham ikke muligt at holde Rytteriet oppe paa større Styrke end 5-600 Mand. Ved alle Midler vil han dog sørge for at opretholde det, og ved dets Hjælp som ved Hjælp af det ret talrige Fodfolk, han raader over, haaber han ved Guds Bistand og saavidt meneskelig Evne rækker at holde Øen.

”Imidlertid vil jeg allerunderdanigst berette Deres Kgl. Majestæt, om hvorledes en Kaptajn af Artilleriet ved Navn Robertus Colnet med 16 mand af Generalløjtnanterne Ahlefeldt blev udkommanderet paa en Entreprise. Han sejlede med fartøj (en Shjute) fra Nyborg og erfarede på Øen samsø, at Fyrsten af Anhalt var indkvarteret ovre på Sjælland. I 3 dage var han og hans Folk paa Seierø (Sirø), og den tredje Dags Aften satte han over til Sjælland yderligere ledsaget af 30 bevæbnede Bønder fra Seierø, som han havde formaaet til at yde Assistance.

Ved 2-Tiden om Natten naaede de frem til Fyrstens Kvarter, der var hos en Herredsfoged i en Landsby en Fjerdingvej inde i landet tæt ved Dragsholm, og som var besat af Fyrstens Ryttere. Ledsaget af fem Mand trængte Kaptajnen ind i Fyrstens Sovekammer efter at have brudt Laasen ved et (Pistol) Skud, der saarede Kaptajnen i Haanden. Haandgranater kastedes ind til Fyrsten, og efter nogen Modstand havde fundet Sted, under hvilken vor Fører (under Guidan), der var en af Deres Majestæts Undersaatter, blev skudt, ligesom en af Fyrstens Pager blev dødelig saaret, bragtes Fyrsten, hans Kammerjunkerpage, Kammertjener, en Kok og seks Ryttere som Fanger hertil.

Deres Kgl. Majestæt bedes bestemme, om den nævnte Fyrste skal overgives til de holstenske Kommissærer, eller hvad der ellers skal foretages med ham.

Allerunderdanigst forventende Deres Majestæts Bestemmelse herom”

*Deres Kgl. Majestæts
allerunderdanigste Tjener
Hans Schack*

